

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cautio Judicialis Prælatorvm, Ecclesiasticorum & Regularium

Dript, Laurentius a

Neuhaus, [1684]

Formulare pro Superioribus ta[m] Ecclesiasticis, quam Regularibus,
procedendi contra suos subditos, in causis diffamationum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63260](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63260)

tam esse, ea propter periculosū est, e
 quod ut optime in consilio suo, in ho
 casu dato decidit Celeberrima Un
 versitas Salisburgensis, *nemo, nequidem*
summus Pontifex, presumatur habere con
suetudines, in scrinio pectoris sui cap. 1.
constit. in 6.

Formulare pro Superioribus, tam
Ecclesiasticis, quam Regularibus procedentibus
contra suos Subditos in causis diffama-
mationum.

Sectionis primæ articulo quarto fu
 se demonstratum est, neminem
 quantumcunq; *notorium* sine citatione
 condemnari posse, & licet judici per
 suaderi velit factum & famam esse *cer-*
tam in omni vicinia & tam certam & in-
dubitatum rei evidentiam, ut nulla tergiver-
satione celari possit; eum propter hoc
 cōtra diffamatū procedere non posse,
 nisi prius rem ita se habere, juxta juris
 divini

est, e divini & naturalis Ordinē, Sacrorumq;
in hō Canonum præscriptum, probatum fu-
Un erit. Illiusq; ratio ibidem adducta est,
quod *multa imo plurima dicantur noto-*
ria que non, sed potius falsissima sunt.
Non absimile argumentum est, dum
Judex ad condemnandum procedit,
quia sic totus mundus spargit & judi-
cat, cum quotidie coram cernamus to-
tum mundum, homines scelestissimos,
perfidos & Atheos, laudare, venerari
& extollere: simplices vero pios & so-
li Deo placere cupientes, pro fatuis &
stultis, ac nullius frugi habere: Deo &
Salvatore nostro sic Apostolis omni-
busque se quærentibus & diligentibus
prædicente. *Si de mundo fuissetis, mun-*
duis quod suum erat diligeret, quia vero de
mundo non estis, sed ego elegi vos de mun-
do, idcirco odit vos mundus. Et eam ob
causam in extremo judicij die, impij
qui (mundi nomine veniunt) dum *sta-*
ture

bunt justi in magna constantia adversus
 eos, qui se angustiaverunt, & abstulerunt
 labores eorum, Sap. 4. turbati timore
 horribili dicturi perhibentur. Hi sunt,
 quos habuimus aliquando in derisum & in
 similitudinē improperij. Nos insensati vi-
 tam illorum aestimabamus insaniam & fi-
 nem illorum sine honore. Ecce quomodo
 computati sunt inter filios Dei & inter San-
 ctos fors illorum est. Quale autē sit mun-
 di judicium & sapientia in libro moral.
 cap. 10. in c. 12. Job. explicat S. Grego-
 rius. Mundi inquit, hujus sapientia est, cor
 machinationibus tegere, sensum verbis
 velare, quae falsa sunt vera ostendere, quae
 vera sunt falsa demonstrare. Hec sibi obse-
 quentibus praecipit honorum culmina que-
 rere, adepta temporalis gloria vanitate
 gaudere, irrogata ab alijs mala, multiplici-
 us reddere; cum vires suppetunt, nullis re-
 stentibus, cedere: cum virtutis possibilitas
 deest quidquid explere per malitiam non
 valent,

valent, hoc in pacifica bonitate simulare.
Quare eos, qui hanc sapientiam practice imitantur, solet mundus laudare & æstimare, qui illam autem despiciunt, & veritati, sinceritati, pietati, alijsquè virtutibus student, ut fatuos & simplices deridere.

Exiguo igitur & fallaci fundamento nituntur, qui ad totius mundi (qui tantus quantus in maligno positus est) iudicium provocant. Et si ullus unquam, certe iniquissimum hoc iudicium expertus est, magnus Deus incarnat⁹, per iniquissimum & falsissimum mundi iudicium, ad mortem & crucem damnatus: *Hunc inquebant invenimus subvertentem gentem nostram, & prohibentem tributa dare Cesari.* Quod licet falsissimum esset, & asserto ipsius veritatis (volentis, *qua sunt Cesaris Cesari & Deo, qua sunt Dei reddi*) diametraliter contrarium; ita nihilominus toti mundo
tal-

tanquam verum persuasum fuit, ut propter hoc eum, tanquam *Seductorem*, crucifigi petierint & impetraverint. *Seductor* ille inquebant impij Pharifæi Pilato. *Hoc appellabatur* inquit S. Augustinus in psalm. 63. v. 7. nomine *Dominus IESVS Christus, ad solatium servorum suorum, quando dicuntur Seductores.* Et Christum Dominum esse Samaritanum & habere Dæmonium tam certum & notorium erat scribis & Pharifæis, ut id putarent, nulla tergiversatione celari posse. Nonne inquit bene dicimus nos quia Samaritanus es tu & dæmonium habes? Quasi dicerent hoc ipsum tam certum & notorium est, ut id ipsum & tu fateri debeas, nec ullus negare, vel de hoc dubitare possit.

Ex quibus manifestum evadit, æquali periculo subjacere eum, qui aliquem ob crimen, quod notorium asseritur antequam notorietas perfectè proba-

probata sit, quam qui aliquem ad totius mundi iudicium rumore & famam condemnat. Nec universaliter verum esse, quod vulgo circumfertur, *vox populi, vox Dei*, cum ex præmemoratis constet, sæpe & ut plurimum mundi iudicium fallere.

Quomodo autem in causis diffamationum procedendum sit, in Conc. gene. explicat, cap. *Qualiter & Quando* x. de accusat. 24. Legimus inquit, in Evangelio, quod villicus ille, qui diffamatus erat apud Dominum suum, quasi dissipasset bona ipsius, audivit ab illo: *Quid hoc audio de te? redderationem villicationis tue, jam enim non poteris amplius villicare.* Et in Genes. Dominus ait: *Descendam & videbo utrum clamorem, qui venit ad me opere compleverint.* Ex quibus authoritatibus manifestè probatur, quod non solum, cum subditus, verum etiam cum Prælati excedit, si per clamorem & famam ad aures

res

res Superioris pervenerit, non quidem à malevolis & maledicis, sed à providis & honestis, nec semel tantum, sed sæpe quod clamor innuit, & diffamatio manifestat, debet coram Ecclesie Senioribus veritatem diligentius perscrutari. Et paulo infra: Licet autem hoc sit observandum in subditis, diligentius tamen observandum in Prelatis, qui quasi signum sunt positi ad sagittam. Et quia non possunt omnibus complacere, cum ex officio suo teneantur non solum arguere, sed etiam increpare, quin etiam interdum suspendere, nonnunquam vero ligare, frequenter odium multorum incurrunt, & insidias patiuntur. Et ideo sancti Patres provide statuerunt, ut accusatio Prelatorum non facile admittatur, ne concussis columnis corruat aedificium, nisi diligens adhibeatur cautela, per quam non solum false, sed etiam maligna criminationis janua præcludatur.

Ut etiam modum procedendi Judices

ces

ces sciant, paulo infra subjungit: Debet igitur esse presens, contra quem facienda est inquisitio, nisi se per contumaciam absentaverit: & exponenda sunt ei illa capitula, de quibus fuerit inquirendum, ut facultatem habeat defendendi seipsum, & non solum dicta, sed etiam nomina ipsa restituum sunt ei, ut quid, & à quo sit dictum appareat, publicanda, nec non exceptiones, & replicationes legitime admittende, ne per suppressionem nominum infamandi, per exceptionem vero exclusionem deponendi falsum, audacia prebeat. Et tandem in fine: Hunc tamen Ordinem circa Regulares personas non credimus usquequaq; servandum. Ex quo valde notabili textu, & generalis Concilij decreto patet.

Primo. Quod ad hoc ut Superior ad inquisitionem specialem contra Subditum procedat, necesse sit, quod clamor & fama, quæ de Subditi crimine

P

spar-

spargitur, ad aures Superioris pervenerit, non à malevolis & maledicis, sed à providis & honestis. Quare specialis & gravis Superiorum obligatio est, ne statim fidem adhibeant, si quid contra Subditorum honorem & reputationem spargitur, sed prius de Origine & causa talis diffamationis inquirent, quam contra eosdem procedant. Et

Secundo. Attendant an fama diu perstiterit, an diu continuata, & sæpe iterata ac continuata fuerit, idquè innuunt verba; *non semel tantum sed sæpe,* de fama enim optime scripsit Poëta.

*Fama malum, quo non aliud velocius ullum,
Mobilitate viget, viresq; acquirit eundo.*

Et sicut fama si stabili fundamento nitatur eundo crescit & vires acquirit: sic vicissim si eodem destituatur, tam facile quam incepit, deficere solet.

Tertio. Quod accusatio Prælatorum, eorundemquè diffamationis in-

quisi-

quisitio, non facile admittatur, & instituat, idque ob duas causas, quarum prima est.

Quod ipsi sint positi tanquam signum ad sagittam.

2. Ne concussis columnis ædificium corruat. Quod dictum notissimum esse, quotidiana experientia comprobatur, omnium enim oculi in Prælatos & Regentes diriguntur, ut siquid reprehensione dignum reperiri valeat, hoc toti mundo palam faciant, siue ad vindictam, si quando correcti vel puniti fuerunt, siue ex procacitate & pruritu animi ad detrahendum & vitia sua defendendum. Prælati enim veluti *signum ad sagittam* in alto positi sunt, non solum ut suorum Subditorum mores & vivendi normam observent, defectus observatos corrigant, sed etiam, ut ab omnibus videantur, & exemplo suo alios ædificent, unde optime Poëta Claudianus. P 2 Com-

Componitur Orbis

*Regis ad exemplum, nec sic inflectere sensus,
Humanos edicta valent, ut vita Regentis.
Mobile mutatur, semper cum Principe
vulgus.*

Et idem alio loco.

*Scilicet in vulgus manant, exempla Regentū
Viq; Ducū lituos: sic mores castra sequuntur.*

PRælati ergo in alto positus, ut speculari possint, quæ infra se fiunt, & cuique illorum à Deo per Prophetam Ezech. 3. v. 17. dicitur; *speculatorem te dedi domui Israël.* Quod tamen Episcopis præ alijs proprium est, cum Episcopi nomen, latine aliud non importet, quàm *Speculator, Explorator, excubitor aut observator.* Unde S. Ambros. *de dignitate Sacerdotali cap. 4.* *Quid, inquit, aliud interpretatur Episcopus nisi superinspector?* Et apposite S. Isidorus *lib. 7. origin. cap. 12.* *Episcopi græce, inquit, latine Speculatores interpretantur: nam Speculator est*
Præpo-

Prepositus in Ecclesia dictus, eo quod Speculetur atq; prospiciat populorum infra se positorum mores & vitam. Et alter Isidorus Pelus. l. 1. Epist. 194. Episcopus inquit, ex ipso nomine quid ipsius muneris atq; Officijs sit perspectum habere debet. Eum enim invisibilium & occultarum ferarum impetus, Ecclesie ignavias, Monachorum negligentias, iniquorum hominum improbitates, viduarum calamitates, pupillorum egestates, Altaris suspiciones, Diaconorum morbos, juvenum flagitia, Senum mala consilia, Speculari oportet, atq; omni ex parte oculum esse, omnia prospicientem, nec quidquam negligentem.

Quod verò officium speculatoris ex Etymologia nominis principaliter Episcopis, non tamen iisdem solis, sed per participationem etiam alijs Prælati & superioribus competat, demonstrat. S. Augustinus serm. 51. de Sanctis Episcopus inquit, inde appellatus est, super-

P 3

inter

intendit & intendendo curat. Vnusquisque ergo in domo sua si caput est domui suae, debet ad eum pertinere Officium Episcopatus, quomodo sui credant, ne aliquis ipsorum in haeresim incurrat ne uxor, ne filius, ne filia, ne ipse seruus quia tanti est emptus. Quibus, conformiter. B. Hugo Victorinus explicans verba Prophete: Super muros tuos Hierusalem constitui custodes serm. 40. Hierusalem ait, civitas Sancta, & civitas Sancti, sancta Ecclesia est, cuius Rex per regre proficiscens, praeposuit ei custodes & speculatores, qui eam die ac nocte custodiant & à malo defendant. Sunt ergo diversae speculae, ac diversi speculatores, imo Speculatorum Ordines, qui in diversis locis sanctae Civitati praesideant, hostes, arceant, cives custodiant. In prima specula, residet Dominus Apostolicus, qui sicut omnibus praesidet, ita omnibus providere debet. In secunda Patriarcha. In tertia Archiepiscopi. In quarta Episcopi. In quinta

ta Archidiaconi. In sexta Archipresbyteri, sive ut in quibus locis appellantur Decani. In septima Presbyteri. Ubi notandum quatuor primos ordines Episcoporum proprie esse classes, caractere quidem pares, sed jurisdictione disparēs, sibi que subalternos. Tres vero reliquos, non nisi quadam participatione custodiæ ac superinspektionis Episcopalis, dici *speculatores*, quia nimirum Superioribus superinspektoribus & *speculatoribus*, tanquam subspeculatores deserviunt, in opitulamen sollicitudinis assumpti. Ad priores etiam reduci possunt Prælati exempti Episcopalem & immediatam jurisdictionem in suos habentes, nec non Abbates, Priores & hujusmodi immediati Superiores.

Qualiter etiam omnes supramemorati *Speculatores* munus suum obedire debeant, exemplo à custodibus Civitatum desumpto probat idem Hugo

Victorinus in consequentibus: Solent
ait, civitatum custodes & speculatores, ma-
xime tempore bellorum, in alto sedere, vi-
gilare, circumspicere, per totam civitatem,
praecipue noctibus circuire, tubis clangere,
fistulas inflare, citharizare & cantare. Sic
facere debent speculatores, civitatis nostrae,
debent quippe in alto sedere, per spirituale
conversacione, ut eorum conversatio non
sit in terra, sed in caelo: non in carne, sed in
spiritu: quatenus eorum anima non humi-
lietur in pulvere, & venter eorum non
conglutinetur terra, sed super montem ex-
celsum ascendant evangelizantes Sion, &
pedes sint speciosi, super montes annuntian-
tium pacem, predicantium salutem, disen-
tium Sion, regnabit Deus tuus. Debent vi-
gilare, per circumspeditionem; ut intuitum
vertant à dexteris, ne prosperis fallantur;
à sinistris, ne ab adversis frangantur; retrò
per Præteritorum utilem memoriam; an-
te per futurorum providentiam. Debent vi-
gilando

gilando circumspicere, ne ex improvise hostis adveniat, portas frangat & murum irrumpat, domos accendat, turres evertat, cives occidat, spolia detrahat, civitatem destruat, populum abducat. Debent circuire totam civitatem, id est, gentem sibi commissam & scrutari, ne lapide cujusquam virtutis delapso murus disciplina vel ad modicum infirmetur, & si id contigerit evenire quantocius fieri potest resarcire.

Quod ille bene adimplevit, qui ait: Præter illa quæ extrinsecus sunt, instantia mea quotidiana sollicitudo omnium Ecclesiarum. Debent tubis clangere per terribilem prædicationem. Debent fistulas inflare, per blandam consolationem: aptum enim est, ut asperitatem & duritiam terroris sequatur blandimentum consolationis, ut per sequentem suavitatem, præcedens asperitas temperetur. Has fistulas habere jubentur prædicatores; ubi scriptum est: Dicite pusillanimis, confortamini. Debent citharizare

Ps per

per bonam operationē cithara namq; quæ digitis tangitur, ut sonum edat, bonam operationē rectè figurat. Hæc cithara sex habet chordas, sex videlicet opera misericordia, esurivi & dedisti mihi &c. Debent cantare per laudem, & gratiarum actionem: semper enim gratias agere debent Domino honorum omnium largitori. Debent ergo sancti Speculatores in alto sedere, per spiritualesm conversationem: vigilare, per circum spectationem: circumire, per sollicitudinē: tubis clangere, per predicationem: fistulas inflare, per consolationem: citharizare, per bonam operationem: cantare, per gratiarum actionem. Et hæc omnia facere debent die & nocte, id est, in prosperis & adversis. Vnde & ipse Isaias, cujus verba proposuimus, de se ipso dixit; super speculam Domini ego sum, stans jugiter per diem; & super custodiā meam ego sum, stans totis noctibus. Et quasi rogaretur, quousq;? Donec, inquit stabiliat & donec ponat Hierusalem laudem in terra. Quod

Quod autem sub se habent in quorum vitam & mores attendere & speculari debent, tot è converso noverint esse, qui suam vitam & mores accuratissimè & quasi linceis oculis observent, nec ullum esse in se tam magnum vel parvum defectum, quantumcunq; occultus videatur, qui non toti mundo palam fiat. Et sicut Episcopus, Princeps, alijq; Superiores, si exemplo & moribus suis Subditos ædificant & ad bonum extimulant, innumeros meritorum manipulos sibi acquirunt, sic è contra si malis exemplis & moribus scandalizent, & ad devia inducunt, gravissimarum pœnarum sibi pericula creant. Unde S. Petrus Damiani *lib. 1. Epist. 9. Episcopus, inquit, (idem est & de alijs Superioribus) tot est animarum reus, quod per ejus negligentiam semprava Exempla depereunt.* Et Isidorus *lib. 3. sent. c. 30. Reges inquit, vitam subdi-*
torum

torum facile exemplis suis, vel edificant
 vel subvertunt, ideoq; Principem non o-
 portet delinquere, ne formam peccandi fa-
 ciat peccati ejus impūnita licētia. Nam Rex
 qui ruit in vitijs, cito viam ostendit erro-
 ris: sicut legitur de Hieroboā, qui peccavit &
 peccare fecit Israel. Illi namq; adscribitur,
 quidquid exemplo ejus à subditis perpetra-
 tur. Et deniq; Beatus Fulgentius Epist.
 6. cap. 3. Qui sunt inquit, in seculi culmine
 constituti, aut plurimos secum perdunt, aut
 secum multos in via salutis acquirunt. Ma-
 gna talis aut pœna manet, si multis præbeāt
 mala imitationis laqueum, aut gloria se
 multis ostendant sancte conversationis ex-
 emplum. Nullum vero esse secretum
 defectibus & malis moribus Regum
 Principum & Regentum, indicat Ju-
 venal. Satyr. 9.

O Corydon Corydon, secretum divitis ullum,
 Esse putas? servi ut taceant jumenta loquētur.
 Et canisq; postesq; marmora; claudes fenestras
 Vela

*Vela tegant rimas, junge ostia, tollite lumen.
 E medio clament omnes, prope nemo recumbat.
 Quod tamen ad cantū, galli facit ille secundi,
 Proximus ante diem, caupo sciet.*

Et Claudianus de *consulatu* 4. Honorij, Imperatorem alloquens.

*Hoc te præterea crebro sermone manebo,
 Ut te totius, medio telluris in orbe,
 Vivere cognoscas, cunctis tua gentibus esse
 Facta palam; nec posse dari Regalibus ullum,
 Secretum vitijs, nam lux altissima faci,
 Occultum nil esse sinit, latebrasq; per omnes,
 Intrat & obstruos, implorat fama recessus.*

EX quibus clarescit, quomodo Prælati, & omnes Regentes, sint constituti in specula, & quasi signum ad sagittam & rumoribus & diffamationibus, quæ de illis sparguntur, non facile fides adhiberi debeat, eo quod tales ut plurimum ex invidia & malevolentia originem trahere præsumantur. Si vero fama eousquè ascendat, ut ampli-

us celari vel dissimulari nequeat, tunc
& non prius.

Quarto, debeat observari forma supra præscripta ibi: *Debet igitur esse presens contra quem facienda est inquisitio &c.* Eam tamen formam.

Quinto, quo ad *Regulares non usquequaq;* observari necesse esse. Quæ autem necessario observari debeant, suprafuse demonstratum est.

Forma Processus in causis diffamationum.

Fama & rumore de aliqua persona Ecclesiastica vel Regulari ascendente, & diu continuata. Superior cum hominibus conscientiosis, nec diffamare assuetis, capta occasione de super conferet, ut famæ certitudinem cum prudentia & dexteritate dignoscere possit, illâq; habitâ sub forma sequenti procedet.

Cum

Cum ad aures Reverendissimi Illustrissimi &c. NN. Episcopi vel ejus Vicarij Generalis, Decani Cathedralis, vel Collegiatæ, Abbatis, Prioris, Guardiani &c. pervenisset, suæ Diœcesis Pastorem, Canonicum, vel Regularem, gravissimas in Deum ejusq; Sanctos, coram Sæcularibus diversis evomuisse blasphemias, idquè non sine exiguo eorundem scandalo, famamquè eousquè ascendisse & divulgatam esse, ut amplius sine conscientia scrupulo dissimulare non possit. Eapropter dictus Illustrissimus & Reverendissimus &c. obligationi suæ incumbere judicavit de veritate inquirere, citatisquè ad se Titio & Sempronio hominibus conscientiosos, honestos, nec malevolos, vel diffamare assuetos, assumpto ad se Notario pro tribunali sedens, Titium prius deinde Sempronium, separatim, nullo nisi se & Notario præsentem, delato eis

to eis

to eis & præstito de dicenda veritate juramento, super fama quæ de N. & N. spargitur interrogavit.

I. An sciat causam suæ vocationis?

R. Non aliam scio, quam quæ mihi proposita est.

I. An cognoscat Cajum Canonicum Collegiatæ Pastorem?

R. Cognosco.

I. Quomodo illū cognoscat & à quanto tempore?

R. Quia cum ipso in tali loco natus & educatus sum, illi quæ; cohabitavi & familiaris fui.

I. Cujus famæ sit apud alios & se?

R. Bonæ, quantum scio.

I. An non sit fama de illo, quod blasphemias proferat?

R. Fateor, fama sic habet.

I. Quid est fama?

R. Quod communiter ab hominibus spargitur & dicitur.

I. Quo-

I. Quomodo sciat talem famam esse de illo ?

R. Quia audivi à multis.

I. A quibus audierit ?

R. A Francisco, Paulino & Hieronymo, NNN.

I. Quomodo & qua occasione ab illis audiverit ?

R. In diversis occasionibus, cum enim præterita Dominica essem in societate & compagna, honestorum N. N. N. & ejusdem casualiter mentio fieret, omnes asseriebant communem famam esse, quod inquisitus esset magnus blasphemus.

I. A quanto tempore hæc fama volarit ?

R. A multis annis audivi à multis hæc de inquisito referri, licet distincte quot anni sint, determinare nequeam, certus tamen sum de quatuor vel quinque annis.

I. An

I. An sciat unde ista fama ortum habuerit?

R. Id ipsum certò scire nequeo: credo tamen quod ex blasphemijs continuatis & à pluribus auditis ortum habeat.

I. An ex odio vel alia passione motus, superiora deposuerit?

R. Non, nec se quidquam differentiae cum inquisito habere, sed solum tanquam vera deposuisse.

Quibus peractis, secundus testis citatur, & super iisdem interrogatorijs examinatur, cujus depositiones & responsiones, si cum prioris testis depositis conveniant, cuilibet eorum separatim à Superiore demandatur, ut prothocollo responsiones cōtinente subscribat, & in virtutes S. Obedientiae, vel sub pœna excommunicationis de quibus interrogatus est & quid respondit, sub secreto teneat.

His

His præmissis citatur diffamatus, eiq; à Superiore sive Ecclesiastico sive Regulari, proponitur, quod fama publica sit in tota vicinia & communitate, illum tale vel tale crimen comississe. Quare si in illo reus sit, vel culpabilem se norit, suadetur illi, ut humiliter culpam agnoscat, & pro mitigatione pœnæ tanto crimini debitæ supplicet, & emendationem promittat. Sin minus pro certo sciat, si neget, & per testes juratos convincatur, de rigore justitiæ contra illum procedendum esse & experturum iustitiam, sine misericordia: eo quod fama jam per testes juratos honestos conscientiosos nec diffamare assuetos probata, & Superiori jus ad inquerendum dederit, & ipse ut subditus à legitimo Superiore juridice interrogatus, sub peccato mortali veritatē fateri teneatur. Quod si his propositis infamatus humiliter culpam agnoscat, emen.

emendationem promittat, & gratiam petat: Judex superexaltabit misericordiam judicio ad sententiam & condemnationem procedet, ac in ea misericordiam cum justitia temperabit.

Sententia diffinitiva.

NOs N. Dei gratia Episcopus, vel Vicarius Generalis, Decanus, Archidiaconus, Abbas &c. (mutatis mutandis) implorata ope Spiritus Sancti, solum Deum & justitiam præ oculis habentis: Ascendente fama sæpiusq; à diversis nobis intimata quasi N. indubitatus subdit⁹ noster tale N. vel tale N. crimen comisisset, auditis juratis fide dignorū honestorū conscientiosorū, nec diffamare assuetorū testimonijs diffamato, etiam coram Nobis & Notario vel testibus, crimen confitente, deprecante & gratiam petente; juxta juris dictamen decernimus eundem ad quadrangulum

drantem anni ab officio Pastoralis vel alio quod habet suspendendū illo privandum, incarcerandum &c. (prout delicti ratio exposcit) prout hisce suspendimus, privamus, incarcerari jubemus &c. iustitia mediante. In quorū fidem hasce manu propria subscripsimus & Sigillo officij nostri communiri iussimus. Anno N. Mense N. die N.

Quod si diffamatus factum, & famā per testes probos honestos conscientiosos nec diffamare assuetos, jurato probatam, constanter neget; nequaquam Superiori Ecclesiastico, vel Regulari, ad punitionem procedere licitum erit. *Si enim calumniari liceat, quis innocens erit?* citandus ergo & audiendus est, negantiq̄ue nec ullo qui accusare cupit comparente, imponenda purgatio Canonica sub forma sequenti.

Forma.

*Formula injungendi et imponendi
purgationem Canonica[m].*

NOs NN. Dei gratia Episcopus,
Vicarius Generalis &c. (ut in
formulari præcedenti.) Ascendente
fama sæpiusque à diversis Nobis re-
lata, quasi N. Clericus vel Religiosus
homicidium, furtum, vel aliud crimen
commisisset: auditis juratis fide digno-
rum, honestorum, conscientiosorum,
nec diffamare assuetorum testimonijs,
quibus talem famam veritati nite pro-
batur, quia diffamatus factum con-
stanter negavit, nullo comparente ac-
cusatore, nec per testes qualificados
convinci potuit. Eapropter secundum
præscriptum SS. Canonum, imponen-
dam ei purgationem decernimus, ju-
stitia mediante.

Præstito hoc juramento, Superior
similiter indicit compurgatoribus, ju-
ramen-

di
s,
in
te
e-
is
n
o,
y,
s,
).
-
-
s
a
-
-
r
-
:
r
mentum ad Sancta Dei Evangelia,
quo asserant se credere purgatores
principalem, verum jurasse. Eoque
præstito reus & diffamatus absolvitur.
Quodsi compurgatores jurare nolue-
rint, reus condemnatur.

Hic esto finis exiguæ hujus cautio-
nis judicialis, quæ ut cedat ad mayo-
rem Dei, magnæ matris, & omnium
Sanctorum gloriam, justitiæ promoti-
onem, iniquitatis & injustitiarum op-
pressionem, & evitacionem hoc uni-
cum meum votum est. **Judicio S. Ma-
tris Ecclesiæ submittens, nec scrip-
tum, nec dictum volens, siquid
fidei, vel bonis moribus ad
versetur.**

F I N I S .

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]